
Výbor pre ústavné veci

2023/2079(INI)

20.9.2023

STANOVISKO

Výboru pre ústavné veci

pre Výbor pre právne veci

k vhodnosti právnych predpisov Európskej únie a subsidiarite a proporcionality
– správe o lepšej tvorbe právnych predpisov za roky 2020, 2021 a 2022
(2023/2079(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Jacek Saryusz-Wolski

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre ústavné veci vyzýva Výbor pre právne veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. konštatuje, že počet odôvodnených stanovísk prijatých od národných parlamentov v roku 2020 predstavoval 13¹ zo 134 podaní formálne doručených Parlamentu podľa Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality²; berie na vedomie nárast predkladania odôvodnených stanovísk v roku 2021 na 24 z 227 podaní; konštatuje, že celkový počet prijatých stanovísk sa takisto zvýšil z 255 v roku 2020 na 360 v roku 2021, čo odráža zvýšený počet návrhov predložených Komisiou; zdôrazňuje potrebu vyhodnotiť rozdiely v prístupe členských štátov a potrebu podporiť širšiu účasť všetkých národných parlamentov na rozhodovacom procese;
2. domnieva sa, že európske právne predpisy by mali byť vhodné na daný účel, primerané, jasné, transparentné, nadčasové a komplexné, aby boli účinným prínosom pre občanov a zainteresované strany;
3. pripomína mimoriadny význam parlamentnej kontroly v legislatívnom procese Únie a opakuje výzvu, aby Parlament mal právo iniciovať politické návrhy;
4. zdôrazňuje, že lepšia tvorba práva je ústredným prvkom „užšej Únie“ a spoločným cieľom všetkých inštitúcií EÚ; opakuje, že regulačná vhodnosť, subsidiarita a proporcionalita, ako aj transparentnosť, zodpovednosť a spolupráca medzi inštitúciami, členskými štátmi, občanmi a zainteresovanými stranami pri súčasnom zabezpečení dodržiavania všetkých základných európskych hodnôt v plnej miere, sú základnými predpokladmi demokracie EÚ;
5. zdôrazňuje úlohu, ktorú majú národné parlamenty pri formovaní politík a právnych predpisov EÚ, ako sa uvádza v protokole č. 1 k Zmluve o fungovaní Európskej únie; vyzýva Komisiu a spoluzákonodarcov, aby podporili aktívne zapojenie národných parlamentov do legislatívneho procesu EÚ; domnieva sa, že zásady subsidiarity a proporcionality (článok 5 Zmluvy o Európskej únii) by mali zostať hlavnými zásadami tvorby politiky EÚ a členských štátov v oblastiach spoločnej právomoci, pričom úsilie EÚ by sa malo sústrediť na významné otázky s pridanou hodnotou EÚ, ktoré si vyžadujú kolektívne opatrenia; opakuje, že pri tvorbe, transpozícii a vykonávaní aktov EÚ sa treba vyhnúť zbytočnej administratívnej záťaži, aby záťaž pre občanov a podniky, najmä pre malé a stredné podniky (MSP), bola čo najmenšia a aby sa zároveň zaistilo plnenie cieľov právnych predpisov;
6. vyzýva, aby sa uplatňoval prístup podľa zásady rovnováhy záťaže, keďže má dôležitú úlohu pri podpore úsilia o zjednodušenie práva EÚ a zníženie byrokracie na podporu obnovy a odolnosti EÚ; vyzýva Komisiu, aby zvažila najlepšie postupy na vnútroštátnej úrovni vrátane zníženia regulačného zaťaženia MSP aspoň o 30 % s cieľom znížiť tlak

¹ [Pozri metodické rozdiely v počítaní poznámky pod čiarou č. 50 na strane 9 výročnej správy Komisie za rok 2020 \[COM\(2021\)0417\]. Komisia počíta na štatistické účely s 9 odôvodnenými stanoviskami.](#)

² [Ú. v. EÚ C 115, 9.5.2008, s. 206.](#)

na náklady a podporiť konkurencieschopnosť;

7. zdôrazňuje dôležitosť toho, aby sa v plnej miere využívali existujúce nástroje na posilnenie úlohy participatívnej demokracie v legislatívnom procese Únie, ako je európska iniciatíva občanov, právo obrátiť sa s petíciou na Parlament, ako sa uvádza v článku 44 Charty základných práv Európskej únie, a ďalšie uskutočňovanie zhromaždení občanov;
8. požaduje, aby sa vyčlenili dostatočné zdroje pre útvary Parlamentu oprávnené podporovať schopnosť poslancov pri posilňovaní ich úlohy spoluzákonodarcu, ako je napríklad riaditeľstvo Parlamentu pre posudzovanie vplyvov a európsku pridanú hodnotu;
9. vyzýva na zlepšenie komplexného posudzovania vplyvov s osobitným dôrazom na MSP vrátane záväzného testu MSP vo fáze posudzovania vplyvov na plné posúdenie ekonomického vplyvu legislatívnych návrhov na MSP vrátane nákladov na dosahovanie súladu; požaduje, aby sa test v priebehu celého legislatívneho procesu aktualizoval; odporúča komplexné preskúmanie testu MSP vrátane používania vhodných nástrojov na podporu informácií od MSP, pravidelnej revízie posúdenia vplyvov a rozlišovania medzi rôznymi veľkostnými kategóriami MSP; upozorňuje na význam dôkladného posudzovania vplyvov, ktoré zohľadňujú konkurencieschopnosť európskych podnikov;
10. pripomína skúsenosti získané z pandémie COVID-19, ktorá viedla k potrebe koordinovaných opatrení na zabezpečenie účinnej reakcie v oblasti verejného zdravia; zdôrazňuje, že na vytvorenie maximálnej európskej pridanej hodnoty v záležitostiach verejného zdravia pre všetkých občanov EÚ by bola potrebná úzka koordinácia medzi inštitúciami a členskými štátmi;
11. odporúča Komisii a členským štátom, aby zjednodušili postupy a uplatňovali zásady „jedenkrát a dost“ a „digitálne služby ako štandard“, čím uľahčia administratívne postupy pre občanov, ako aj pre podniky;
12. víta skutočnosť, že v novembri 2021 boli prijaté nové usmernenia pre lepšiu právnu reguláciu a nový súbor nástrojov, ktorý bol aktualizovaný v júli 2023 a zahŕňa aj vypracovanie tabuliek na posúdenie subsidiarity, ktoré sa v súčasnosti obmedzujú na návrhy politicky citlivých a dôležitých iniciatív spolu s posúdením vplyvov; domnieva sa, že súbor nástrojov Komisie pre lepšiu právnu reguláciu by sa mal zmeniť s cieľom lepšie vyhodnotiť vplyv návrhov Komisie na budúce generácie; zdôrazňuje, že súbor nástrojov neumožňuje jednoznačne vymedziť zásadu „nespôsobať škodu“ zakotvenú v Európskej zelenej dohode, pričom rozhodovanie o tom, či by politická možnosť poškodila, sa ponecháva na útvarach Komisie; vyjadruje poľutovanie nad tým, že existuje riziko, že bez jasného vymedzenia by sa toto pravidlo mohlo uplatňovať nejednotne;
13. víta skutočnosť, že Komisia zaradila strategický výhľad a ciele udržateľného rozvoja, ktoré odrážajú potrebu predvídať budúce výzvy v procese tvorby politík a zabezpečujú, aby všetky legislatívne návrhy prispievali k programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030;

14. pripomína, že v medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva³ sa stanovuje, že Komisia by mala vo svojich dôvodových správach uviesť, ako sú jej navrhované opatrenia odôvodnené so zreteľom na zásady subsidiarity a proporcionality; poukazuje na to, že podľa všeobecného pravidla by ku každému návrhu Komisie malo byť riadne pripojené posúdenie vplyvu, ktoré monitoruje dodržiavanie zásad subsidiarity a proporcionality, ako aj potenciálnu tvorbu európskej pridanej hodnoty;
15. poukazuje na to, že štrukturálne konzultácie so zainteresovanými stranami o všetkých nových politických iniciatívach EÚ majú zásadný význam pre posúdenie ich proporcionality; víta úsilie Komisie o konsolidáciu konzultačného procesu; domnieva sa, že proces verejných konzultácií o strategických iniciatívach možno ďalej posilniť, najmä s cieľom zlepšiť dosah na nedostatočne zastúpené skupiny, ako sú MSP, mladí ľudia a menšiny;
16. naliehavo vyzýva Komisiu, aby národným parlamentom poskytla komplexnú odbornú prípravu a zdroje, ktoré im umožnia lepšie pochopiť a vyhodnotiť dôsledky návrhov EÚ, čím sa podporí informovanejšia a konštruktívnejšia diskusia na vnútroštátnej úrovni;
17. zdôrazňuje potrebu väčšej informovanosti verejnosti a chápania legislatívnych procesov EÚ; navrhuje, aby sa začali vzdelávacie kampane a iniciatívy zamerané na informovanie verejnosti o zásadách subsidiarity a proporcionality, úlohe národných parlamentov pri tvorbe rozhodnutí EÚ a význame ich aktívnej účasti;
18. opakuje svoju výzvu na vytvorenie stáleho participatívneho mechanizmu v rámci príprav na prijatie ročného pracovného programu Komisie pre občanov a vyzýva na revíziu Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva;
19. je znepokojený pretrvávajúcim nedostatkom transparentnosti v rozhodovacom procese Rady a praxou nadmerného utajovania dokumentov a uplatňovaním príliš širokého výkladu výnimiek uvedených v nariadení (ES) č. 1049/2001⁴; vyzýva všetky tri inštitúcie, aby zabezpečili perspektívne a konzistentné uplatňovanie uvedeného nariadenia, ktoré umožní primeraný prístup k registrovaným dokumentom a ku všetkým druhom komunikácie za predpokladu, že sa týkajú záležitosti súvisiacej s politikami, činnosťami a rozhodnutiami, ktoré patria do pôsobnosti inštitúcie;
20. zo znepokojením konštatuje, že prax Európskej rady „zadávať úlohy Rade a Komisii“, ktorá presahuje rámec roly orgánu stanovujúceho strategické usmernenia vyplývajúce zo zmlúv, a ktorá je preto v rozpore s literou aj duchom zmlúv; považuje za potrebné rešpektovať rozdelenie právomocí vymedzené v zmluvách s cieľom zabezpečiť nezávislosť a dobré fungovanie legislatívneho procesu;
21. konštatuje, že v rokoch 2020 a 2021 nedosiahli žiadne návrhy Komisie prahovú hodnotu štyroch krajín, ktorá by vyvolala súhrnnú reakciu Komisie na odôvodnené stanoviská národných parlamentov; vyzýva národné a regionálne parlamenty a odporúča im, aby uprednostňovali zdroje na kontroly subsidiarity a proporcionality s cieľom posilniť

³ [Medziinštitucionálna dohoda z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva \(Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s.1\)](#).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43).

kontrolu rozhodovacích procesov EÚ; vyzýva tiež na revíziu príslušných ustanovení zmluvy s cieľom posilniť postup „žltej karty“ a rokovať o možnosti mechanizmu „zelenej karty“ s cieľom umožniť národným parlamentom aktívne sa zapájať do rozhodovacieho procesu EÚ a aktívne k nemu prispievať;

22. odporúča národným parlamenty, aby do svojich odôvodnených konečných stanovísk, ktoré sa zasielajú predsedom Parlamentu, Rady a Komisie, systematicky začleňovali odôvodnené stanoviská regionálnych parlamentov s legislatívnymi právomocami, najmä ak by to mohlo mať vplyv na výlučné regionálne právomoci;
23. odporúča Komisii, aby sa v rôznych fázach prípravy politiky aktívnejšie zapájala do konzultácií s národnými a regionálnymi parlamentmi; okrem toho nabáda Komisiu, aby vo svojej priamej interakcii s regionálnymi parlamentmi hrala aktívnejšiu úlohu;
24. odporúča, aby sa lepšie zohľadňovala úloha Európskeho výboru regiónov a Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, ktorú v legislatívnom rámci zohrávajú ako zástupcovia miestnych a regionálnych orgánov a organizovanej občianskej spoločnosti; opätovne potvrdzujú potrebu reformy Európskeho výboru regiónov s cieľom maximalizovať jeho vplyv v procese tvorby právnych predpisov;
25. konštatuje, že v roku 2020 uskutočnili členovia Komisie 101 návštev v národných parlamentoch alebo stretnutí s delegáciami národných parlamentov a že v roku 2021 sa tento počet zvýšil na 130; nabáda Komisiu, aby sa viac zúčastňovala na diskusiách o návrhoch EÚ v národných parlamentoch;
26. opakuje, že na zabezpečenie úplného dodržiavania zásad proporcionality a subsidiarity treba účinne presadzovať právne predpisy; EÚ; poukazuje na to, že neúmerné regulačné zaťaženie občanov a podnikov možno často pripísať problémom členského štátu v oblasti dodržiavania predpisov; vyzýva Komisiu, aby v plnej miere a bez zbytočného odkladu presadzovala právne predpisy EÚ a využila na to všetky existujúce nástroje; zdôrazňuje, že politika Komisie v oblasti presadzovania práva musí byť predvídateľnejšia a transparentnejšia a musí posilňovať právnu istotu pre všetky zainteresované strany;
27. domnieva sa, že na zabezpečenie verejnej zodpovednosti a legitímnosti rozhodovacieho procesu Únie je transparentnosť legislatívneho procesu v rámci štruktúry viacúrovňového riadenia mimoriadne dôležitá; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam registra transparentnosti EÚ a vyzýva inštitúcie, aby ďalej posilňovali jeho využívanie; opakuje svoju výzvu, že na zabezpečenie dôsledného a úplného vykonávania etických noriem vo všetkých inštitúciách EÚ je potrebný nezávislý etický orgán;
28. domnieva sa, že v prípadoch, keď Parlament uplatňuje právo iniciatívy, napríklad pokiaľ ide o nariadenia týkajúce sa jeho vlastného zloženia, voľby poslancov, všeobecných podmienok výkonu jeho funkcií, štatútu ombudsmana, ako aj zriadenia dočasných vyšetrovacích výborov, treba zväziť opatrenia v budúcej medziinštitucionálnej dohode, ktoré by zabránili tomu, aby mohla Rada odmietnuť rokovania s Parlamentom;
29. odporúča, aby legislatívny postup vyplývajúci z práva legislatívnej iniciatívy, ktoré je Parlamentu zverené zmluvami, musel obsahovať požiadavku na stanovenie

legislatívneho kalendára pre takéto iniciatívy podobne ako pri riadnom legislatívnom postupe; ďalej zdôrazňuje, že v rámci takéhoto mimoriadneho legislatívneho postupu sa musia dodržiavať ustanovenia medziinštitucionálnej dohody týkajúce sa inštitucionálnej povinnosti všetkých troch inštitúcií viesť rokovania;

30. konštatuje, že súčasné výzvy vrátane dodávok energie a rýchlych zmien v priemyselnom prostredí si vyžadujú nové metódy na zlepšenie regulačnej spolupráce; vyzýva preto členské štáty, aby za týchto obmedzení zvažili vplyv svojich vnútroštátnych právnych predpisov a podporovali každý potenciál silnejšej vzájomnej koordinácie na úrovni EÚ.

**VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE POŽIADANOM
O STANOVISKO**

Dátum prijatia	20.9.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 23 -: 0 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Włodzimierz Cimoszewicz, Ana Collado Jiménez, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Daniel Freund, Charles Goerens, Sandro Gozi, Zdzisław Krasnodębski, Jaak Madison, Victor Negrescu, Max Orville, Paulo Rangel, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	François Alfonsi, Vladimír Bilčík, Mercedes Bresso, Pascal Durand, Alin Mituța
Náhradníčka (čl. 209 ods. 7) prítomná na záverečnom hlasovaní	Sara Skyttedal

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

23	+
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Jacek Saryusz-Wolski
PPE	Vladimír Bilčík, Ana Collado Jiménez, Salvatore De Meo, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Renew	Charles Goerens, Sandro Gozi, Alin Mituța, Max Orville
S&D	Mercedes Bresso, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Victor Negrescu, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	François Alfonsi, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

0	-

1	0
ID	Jaak Madison

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania